

Informatikai és Könyvtári Szövetség. Szöveges beszámoló 2025.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2025-ben közhasznú szervezetként végezte vállalt feladatait, sokféle szolgáltatást nyújtva tagjainak.

Szervezetünk munkáját alapvetően meghatározza az Alapszabály, a tagkönyvtárak szakmai munkáját összefogó civil közösség, az önkéntesség és a pályázati célok megvalósítása, a források feletti felelősségteljes gazdálkodás. A 2025. év kiemelkedő eseménye volt az Országos Könyvtári Napok megszervezése „Álom és valóság” címmel, az Internet Fiesta és a csongrádi Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciája. Fontos mérföldkőként értékelhető, hogy szövetségünk ajánlást fogalmazott meg a közkönyvtárak stratégiai tervének előkészítéséhez, illetve szorgalmazta a könyvtárak társadalmi hasznosságának mérését (ROI), s aktív szerepet vállaltunk ennek népszerűsítésében, bevezetésében.

Tartalomjegyzék

INFORMATIKAI ÉS KÖNYVTÁRI SZÖVETSÉG. SZÖVEGES BESZÁMOLÓ 2025.	1
1. SZERVEZETI ÉLET	2
1.1. BESZÁMOLÓ KÖZGYŰLÉS	2
1.2. KÖZGYŰLÉS	2
1.3. ELNÖKSÉGI ÜLÉS	4
1.4. ÖNKÉNTESSÉG	4
1.5. KOMMUNIKÁCIÓS FELADATOK	4
1.6. MÉDIAMEGJELENÉS	4
1.7. SZÖVETSÉGÜNK ELISMERÉSE	5
2. ÉRDEKKÉPVISELET	5
2.1. AJÁNLÁS A KÖZKÖNYVTÁRAK STRATÉGIAI CÉLJAINAK KITŰZÉSÉHEZ	5
2.2. NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA SZAKMAI JELÖLT DELEGÁLÁSA	5
2.3. MEGYEI KÖNYVTÁRAK FELADATAINAK TÁMOGATÁSA, NORMATÍVA EMELÉSE	5
3. EGYÜTTMŰKÖDÉS, PARTNERSÉG	6
3.1. AZ ÉV FIATAL KÖNYVTÁROSA	6
3.2. KÉZ A KÉZBEN – A KÖNYVTÁRÜGY TÁMOGATÁSÁÉRT	6
3.3. EGYÜTTMŰKÖDÉS A MADÁCH SZÍNHÁZZAL	6
3.4. EOQ MAGYAR NEMZETISÉGI BIZOTTSÁG KÖZHASZNÚ EGYESÜLET	6
3.5. GONDOSÓRA PROGRAM	6
3.6. NETREVALÓK PROGRAM	7
4. SZAKMAI SZOLGÁLTATÁSOK	7
4.1. VEZETŐI PÁLYÁZATOK VÉLEMÉNYEZÉSE	7
4.2. SZAKMAI TANÁCSADÁS	7
4.3. INTERNET FIESTA 2025 – LEHETŐSÉG MINDENKINEK	7
4.4. KÁRPÁT-MEDENCEI KÖNYVTÁROK KONFERENCIÁJA	9
4.5. ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK	10
4.6. A KÖNYVTÁRMOZI	14
4.7. NETREVALÓK	16
5. KONFERENCIÁK, SZAKMAI NAPOK	16
5.1. OFFLINE KÖNYVTÁRI TRENDEK. CEGLÉD, SZAKMAI NAP	16
5.2. BABAOLVASÓ SZAKMAI NAP. SZOMBATHELY	17
5.3. AZ IKSZ BEMUTATKOZÁSI LEHETŐSÉGEI AZ ELMŰLT IDŐSZAKBAN	17
5.3.1. MAGYAR KÖNYVTÁROK EGYESÜLETE BÉKÉS MEGYEI SZERVEZETE	17

5.3.2.	ÖSSZEFOGÁS JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK VÁRMEGYÉBEN	18
5.3.3.	A JÖVŐ KÖNYVTÁRA. KONFERENCIA, SZÉKELYUDVARHELY	18
5.3.4.	ROMÁNIAI MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETÉNEK VÁNDORGYŰLÉSE	18
6.	PÁLYÁZATI AKTIVITÁS	18
7.	TAGOZATI BESZÁMOLÓK	19
7.1.	VÁRMEGYEI KÖNYVTÁRI TAGOZAT BESZÁMOLÓJA 2025.	19
7.2.	TUDOMÁNYOS, SZAKKÖNYVTÁRAK ÉS CIVIL KÖNYVTÁRAK TAGOZATÁNAK 2025. ÉVI MUNKÁJÁRÓL	20

1. SZERVEZETI ÉLET

1.1. Beszámoló közgyűlés

2025. május 14. Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár, Budapest, Attila u. 93.

Napirendi pontok:

1. Stratégiai ajánlás 2026-2030. Ajánlás a közkönyvtárak stratégiai tervének előkészítéséhez
2. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2024. évi tevékenysége. Közhasznúsági jelentés
3. A Felügyelő Bizottság jelentése
4. A Könyvtárügyért díjak átadása
5. Tájékoztató a Gondosóra program által adományozott szóróanyagok átvételéről
6. Zárszó

A Közgyűlésen az alábbi munkaanyagok ismertetésére került sor:

- Jövőkép. Előadó: Miszler Tamás, igazgató, Csorba Győző Könyvtár, Pécs
- Értékválasztásaink. Előadó: Mikolasek Zsófia igazgató, József Attila Könyvtár, Tatabánya
- SWOT analízis. Előadó: Sikaláné Sánta Ildikó igazgató, Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, Szeged
- Stratégiai kulcsterületek, eszközök a stratégia megvalósításához. *Előadó: Tózsér Istvánné igazgató, Bródy Sándor Könyvtár, Eger*

A Stratégiai ajánlás c. dokumentum a munkaanyagok összesítése, a tagkönyvtárak javaslatainak figyelembevételével készült el, melyet közzétettünk a web-oldalunkon, kommunikáltunk a hírleveleinkben illetve a közösségi oldalainkon. Örömmel tapasztaltuk az egyes igazgatói pályázatok véleményezésénél, szakami anyagokban, hogy a javaslat elemei beépültek tagkönyvtáraink stratégiai gondolkodásába, szakmai munkájukba.

Az Elnök beszámolóját a Közhasznúsági jelentés és a Felügyelő Bizottság beszámolója követte, amelyeket a Közgyűlés 92 résztvevője egyhangúlag elfogadott.

Tózsér Istvánné, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke ismertette az elnökség döntését. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség A Könyvtárügyért díj adományozásával **Dr. Kötél Emőke** magas színvonalú szakmai munkáját ismerte el, amely példaként szolgál a könyvtáros társadalom számára.

Könyvtárügyért díj elismerésben részesült a **Jászberényi Városi Könyvtár** kollektívája, akik a hagyományos könyvtári szolgáltatások magas színvonalú ellátása mellett számos, nem közvetlenül könyvtárinak tekinthető program egyedi megvalósításával jelentős hazai és nemzetközi megbecsülést értek el.

A díjakat *Tózsér Istvánné* adta át, a laudációkat *Lükőné Örsi Gabriella* olvasta fel.

1.2. Közgyűlés

2025. november 19., Jászberényi Városi Könyvtár 5100 Jászberény, Bercsényi út 1.

Napirendi pontok:

1. A „Kéz a kézben a könyvtárügy támogatásáért” elismerő oklevelek átadása
2. Könyvtárak mérlegen. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség társadalmi szerepvállalása – szakmai előadások
3. Összefoglaló az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2025. évi eredményeiről.
4. Nyílt szavazás a 2026. évi tagdíjakról.
5. Zárszó

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2023-tól „KÉZ A KÉZBEN - A KÖNYVTÁRÜGY TÁMOGATÁSÁÉRT” elnevezéssel elismerő oklevelet adományoz azon pedagógusok, óvodapedagógusok, nevelési-oktatási intézmények, civil szervezetek, magánszemélyek számára, akik munkájukkal kiemelkedően hozzájárulnak a kisgyermek, valamint az oktatás különböző szintjein tanulók könyvtárhasználatának fejlesztéséhez, a könyv, a könyvtár és az olvasás népszerűsítéséhez, ezáltal az egyetemes és nemzeti kultúra kérdéseiben való eligazodáshoz szükséges információk és tudásanyag közvetítéséhez.

2025-ben a beküldött jelölések alapján 2 elismerés átadására került sor:

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség Mucsiné Erdei Mónika mesterpedagógusnak, a szegedi Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda és Általános Iskola főigazgatójának magas színvonalú szakmai munkáját ismerte el.

Elismerő oklevelet adományozott a Szaploneczay Manó Marcali Kórház Prevenációs és Egészségfejlesztési Iroda munkatársainak, akik évek óta meghatározó szereplői a város közösségi életének, és szaktudásukkal, tapasztalatukkal, valamint aktív jelenlétükkel sokat tesznek a marcali Berzsényi Dániel Városi Könyvtár programjainak sikeréért.

A díjakat *Tőzsér Istvánné* adta át, a laudációkat *Kabdebó-Ladik Livia* olvasta fel.

A közgyűlés szakmai részét *Tőzsér Istvánné* nyitotta meg, aki bevezetőjében az IKSZ érdekképviseleti tevékenységét és a könyvtárak legfontosabb társadalmi szerepvállalásait – köztük a digitális felzárkóztatást, az esélyegyenlőséget és a közösségi jólétet – vázolta fel. Hangsúlyozta: a könyvtári költségek megtérülését adatokkal alátámasztva kell kommunikálni a fenntartók és a társadalom felé.

A közgyűlés résztvevői három szakmai előadáson keresztül ismerhették meg a Gödöllő, Eger és Szolnok konzorciumi együttműködésében kidolgozott, ROI-alapú (befektetésarányos megtérülés) hatásvizsgálat eredményeit:

- **Istók Anna** (Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ): „Mennyit ér egy könyvtár? Társadalmi hasznosság mérése a Gödöllői Városi Könyvtár hagyományos könyvtári szolgáltatásaihoz kapcsolódóan” c. előadásában a hagyományos szolgáltatások piaci értékét és a használói hajlandóságot elemezte a megtérülés tükrében.
- **Gacov Katalin** (Verseghy Ferenc Könyvtár, Szolnok): „A Verseghy Ferenc Könyvtár társadalomba juttatott értéke” címmel mutatta be a közösségi szolgáltatások számszerűsíthető hasznát. A 2024-es adatok alapján minden befektetett 1 forint Szolnokon 1,62 Ft, Egerben 2,91 Ft, Gödöllőn 2,61 Ft értéket termelt a társadalom számára.
- **Vas Gábor Tamás** (Bródy Sándor Könyvtár, Eger): „Könyvtári szolgáltatások digitális transzformációinak társadalmi hasznosulása” című előadásában a digitális fejlődés hatásait és a könyvtárak információközvetítő, közösségépítő szerepének stabilitását hangsúlyozta a mérési eredmények tükrében.

A rendezvény rávilágított, hogy a benchmarking (összehasonlító elemzés) és a pontos adatszolgáltatás elengedhetetlen a könyvtárak stratégiai pozicionálásához. Zárásként *Tőzsér Istvánné* összefoglalta az IKSZ 2025. május óta eltelt időszakának eredményeit. Kitért az érdekképviselet, az együttműködés, partnerség kérdéseire, és megköszönte a tagkönyvtárak

részvételét a közös programok szervezésében és lebonyolításában, illetve a jászberényi kollégák munkáját és szíves vendéglátását.

A tagság felvetette az év végi közgyűlés vidéki helyszíneken való megrendezésének lehetőségét, mely valóban remek lehetőségnek ígérkezik egymás munkájának jobb megismerésére, a szakmai tájékozottság erősítésére. A közgyűlést követő ebéd után a résztvevők a helyi kollégák vezetésével megismerkedtek a jászberényi könyvtár tereivel, ellátogattak a csillagdába, valamint mesét hallgattak a Jászsági Népmesepontban.

Közgyűlésünk szakmai része online élőben is követhető volt, s elérhető a <https://www.youtube.com/watch?v=ZDVRNKQD1RU> oldalon.

1.3. Elnökségi ülés

Az év során négy online elnökségi ülést tartottunk, mely minden alkalommal határozatképes volt. Az üléseken 9 határozatot hoztunk, amelyek a határozatok tárába (gyűjtőmappába) bevezetésre kerültek.

Ezúton köszönöm Farkas Márta titkárnak, hogy egész évben folyamatosan segítette a szövetség munkáját. Alaposságával, rendszerező képességével és szakmai tapasztalatával zökkenőmentessé tette a napi munkát, a pályázatok és rendezvények koordinálását, az elnökség és felügyelő bizottság tevékenységének háttérmunkáját.

1.4. Önkéntesség

Az Informatikai és Könyvtári Szövetségnek 2025-ben 154 intézmény volt a tagja: megyei, városi, települési, munkahelyi, felsőoktatási és szakkönyvtárak. Tagdíját minden intézmény rendezte. Önkéntes szerződés alapján 20 személy segítette közvetlenül a szervezet munkáját.

1.5. Kommunikációs feladatok

2023-ban megújult a szövetség honlapja, bár még jelenleg is sok feladattal szembesülünk. Igyekszünk a szervezet legfontosabb dokumentumait nyilvánosan közzétenni, a kötelezőkön túl az együttműködési megállapodásokat, a szervezet nyilvános javaslatait, a felmérések eredményeit, a rendezvények programját és egyéb dokumentumait is. Mindemellett elindult közösségi oldalunk, igyekezve gyors, praktikus információkat megosztani a tagkönyvtárainkkal és az érdeklődőkkel.

Hírlevelünk megjelenése folyamatos, a szervezetet érintő eseményekhez kapcsolódóan adtunk tájékoztatás és praktikus információkat tagkönyvtárainknak.

Szakmai programjaink tervezésekor széleskörű javaslattételre van lehetősége a tagkönyvtárainknak, így az országos programok témajavaslatainak, hívószavának, szlogenjének megfogalmazásakor is számítunk mindenki véleményére. A rendezvények megvalósítása után elégedettségméréssel mérjük fel a tagság véleményét, melyeket a következő hasonló program tervezésekor veszünk figyelembe.

1.6. Médiamegjelenés

Szövetségünk elsősorban az országos programok megvalósítása során kap médiamegjelenési lehetőségeket a programjaink ismertetésére, népszerűsítésére. Minden meghívásnak igyekszünk eleget tenni, így akár élő vagy felvételtől sugárzott műsorokban is beszámolhattunk az országos Könyvtári Napok, az Internet Fiesta eseményeiről, de felkérést kaptunk az olvasással, a könyvtárakkal foglalkozó műsorok szerkesztőitől is.

Biztatjuk tagkönyvtárainkat is az országos kampányok kapcsán helyi sajtótájékoztatók, sajtónyilvános események szervezésére.

1.7. Szövetségünk elismerése

A Balassi Bálint Könyvtár és a Balassi-díj kuratóriuma 2025-ben az Év könyvtár támogatója díjat az Informatikai és Könyvtári Szövetség számára adományozta. A díjat Tózsér Istvánné, a szövetség elnöke vette át a díjátadó ünnepségen.

Köszönjük a megtisztelő elismerést!

Mint az a díjátadón elhangzott, a kitüntetés egyben kötelezettség is, melynek a későbbiekben is igyekszünk megfelelni.

2. ÉRDEKKÉPVISELET

2.1. Ajánlás a közkönyvtárak stratégiai céljainak kitűzéséhez

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség elkötelezett a könyvtárügy képviselője, a könyvtárak szakmai támogatása mellett. Ezért több tagkönyvtár és a megyei könyvtári tagozat kezdeményezésére alakult egy munkacsoport, mely a közkönyvtárak számára egy stratégiai ajánlást fogalmazott meg. Ezt a dokumentumot minden könyvtár felhasználhatja saját stratégiájának elkészítéséhez, mintegy segédanyagként, támpontként – a releváns célok kiemelésével. A dokumentum elérhető szövetségünk honlapján.

<https://ikszkonyvtarak.hu/strategiai-terv-ajanlas/hirek/>

2.2. NKA Közgyűjtemények Kollégiuma szakmai jelölt delegálása

A Nemzeti Kulturális Alap Bizottsága 60/2024. (XII.17.) sz. határozatával döntött arról, hogy a 2025. évi általános tisztújítás során mely szakmai szervezeteket és ernyőszervezeteket vonja be az eljárásba a szakmai delegáltak biztosítása érdekében. Ennek alapján kapott felkérést az Informatikai és Könyvtári Szövetség, hogy ernyőszervezetként koordinálja a Közgyűjtemények Kollégiuma szakterületi jelöltjeinek javaslatlételi folyamatát. Azonban ezt módosítva a Nemzeti Kulturális Alap Bizottsága az 1/2025. (I.20.) számú határozatával a felkérést visszavonta, és módosította az általános tisztújításában résztvevő ernyőszervezet és a szakmai szervezetek körét. Minderről csak az ernyőszervezetek tájékoztatására kijelölt napon, személyes berendelés alkalmával tájékoztatták szövetségünk elnökét. A szakmai szervezetek egyeztetésén szövetségünk nem támogatta a könyvtárszakmai szervezetek által delegált személyt, melynek jegyzőkönyvezéséhez ragaszkodtunk.

2.3. Megyei könyvtárak feladatainak támogatása, normatíva emelése

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség, valamint a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2024. február 7. és 22. között bérelégedettség-felmérést végzett a könyvtáros szakmában dolgozók megkérdezésével, melynek célja, hogy az érdekérvényesítés során az adatok ismeretében javítani lehessen az ágazatban dolgozók bérhelyzetén. A felmérés eredményét megküldtük az ágazati irányításért felelős miniszter számára, melyre válasz nem érkezett. 2025-ben a megyei könyvtári tagozat kezdeményezésére foglaltuk meg javaslatunkat a megyei könyvtárak feladatfinanszírozásának értékkelő növelésére. Levelünkre ezúttal sem kaptunk választ.

3. EGYÜTTMŰKÖDÉS, PARTNERSÉG

3.1. Az Év fiatal könyvtárosa

Az Év fiatal könyvtárosa díjat ebben az évben is az MKE szervezetével közösen adtuk át, amelyet **Molnár-Jakab Emese** (DEENK) kapta „Kapcsolódási pontok egy egyetemi és nemzeti könyvtár szerteágazó munkáiban” című pályamunkájáért.

3.2. Kéz a kézben – a Könyvtárügy támogatásáért

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség tagkönyvtári javaslat alapján kitüntető elismerést alapított a könyvtárhasználatot, a könyv, könyvtár és az olvasás népszerűsítését támogató pedagógusok, nevelési-oktatási intézmények, civil szervezetek és magánszemélyek számára. 2024-ben 2 pedagógus illetve nevelési-oktatási intézmény részesült az elismerésben.

3.3. Együttműködés a Madách Színházzal

2023. december 19-én Együttműködési megállapodást írtunk alá a Madách Színház Nonprofit Kft. képviselőjével, melynek jegyében az IKSZ a saját tagkönyvtárai felé programkínálatát a Színház film-szín-játék[®]-aival gazdagítja, a Színház számára pedig könyvtári partnerprogramjához újabb könyvtárak csatlakozását segíti elő. A program 2025-ben is folytatódott.

3.4. EOQ Magyar Nemzetiségi Bizottság Közhasznú Egyesület

Az IKSZ elnöke ebben az évben is aktívan részt vett a társszervezet munkájában. Dr. Molnár Pál elnök személyesen mondott köszönetet az IKSZ elnökének a könyvtárak aktivitásért az EOQ MNB által kiadott Minőség és Megbízhatóság c. szakfolyóirat megrendeléséért. Ismét megkaptuk azt az Elismerő oklevelet, amely tanúsítja, hogy az Informatikai és Könyvtári Szövetség az EOQ MNB tagságán keresztül az Európai Minőségügyi Szervezet tagja.

3.5. Gondosóra program

2023. december 11-én az Agora Irodaházban került aláírásra az az együttműködési megállapodás, amely az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Kormányzati Szoftverlicenc-gazdálkodási Kft. között jött létre a Gondosóra program kapcsán. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség képviseletében – a Gondosóra program együttműködő partnereként – meghívást kaptunk az első Gondosóra napra, amelyre 2025. október 18-án került sor a Budapesti Néprajzi Múzeumban. A programon kiállítóként vettünk részt, standunkat sok látogató nagy érdeklődéssel kereste föl. Tőzsér Istvánné Géczy Andrea elnökszeny előadásával lehetőséget kaptunk arra is, hogy a rendezvényen bemutassuk Szövetségünk működését, tevékenységét, szakmai munkáját. Az egésznapos, 10:00–18:00 óráig tartó rendezvényen számos kulturális, szórakoztató, szakmai, ismeretterjesztő és családi programmal, ismert előadóművészek színpadi fellépésével várták a résztvevőket.

A program népszerűsítése kapcsán tagkönyvtáraink vállalták, hogy a megállapodás alapján azok a 65 év felettek, akiknek nehezükre esik a számítógép használata, országszerte segítséget kaphatnak a könyvtárakban, mind a programról való tájékozódásban, mind a regisztrációban.

3.6. Netrevalók program

A Netrevalók program 2025-ben az ország 45 településén 48 intézmény 74 könyvtárában érhető el, melynek keretében középiskolás önkéntesek segítenek időseknek az okoseszközök használatában. A programhoz való csatlakozást a továbbiakban is szorgalmazzuk, hiszen jó lehetőséget jelent az intergenerációs kapcsolatok erősítésében, a könyvtár segítő szerepének tudatosításában.

4. SZAKMAI SZOLGÁLTATÁSOK

4.1. Vezetői pályázatok véleményezése

Az év során 4 alkalommal nyújtottunk szakértői szolgáltatást vezetői pályázatok értékeléséhez:

- Csorba Győző Könyvtár, Pécs
- Katona Lajos Városi Könyvtár, Vác (3 pályázati körben)

Szövetségünk képviseletében szakértőként Tózsér Istvánné készített szakértői véleményt és képviselte szervezetünket.

4.2. Szakmai tanácsadás

Ebben az évben is számos tagintézményünk keresett meg bennünket szakmai útmutatásért, tanácsokért többségében a bérfejlesztéssel, a szervezeti racionalizálással kapcsolatban. Több alkalommal nyújtottunk személyesen, telefonon illetve emailben szakmai tanácsadást a béremelés gyakorlati tudnivalóival, a pályáztatási rendszerrel kapcsolatosan is.

Folyamatosan azt kértük a könyvtárvezetőktől, tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a könyvtárak szolgáltatásait a legszélesebb körben tegyék ismertté, mutassák be azok hasznosságát, a könyvtárak által elért eredményeket.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség évtizedes hagyományt teremtett azoknak a közös programoknak a meghirdetésével, amelyhez minden könyvtár csatlakozhat, kihasználva az együttes szervezés, promóciós, médiafigyelem előnyeit. Közös cél, hogy közös szolgáltatásokat nyújtsunk a lakosságnak a kiválasztott aktuális témákban.

4.3. Internet Fiesta 2025 – Lehetőség mindenkinek

Az Internet Fiesta 2025-ben 26. alkalommal került megrendezésre. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral együttműködve hirdette meg a programot. Az **Internet Fiesta 2025 – lehetőség mindenkinek** cím - az alcímmel kiegészítve - arra kívánta ráirányítani a figyelmet, hogy az internet - mint az információ, a kommunikáció és az emberi kapcsolatok nélkülözhetetlen forrása - a mindennapokban kézzelfogható módon kínálja a lehetőségek tárházát, egyének és közösségek számára egyaránt. Társadalmi hasznossága az oktatástól a kapcsolattartásig inspirációs környezetet jelent, míg a gazdasági növekedésben katalizátor szerepet tölt be. Mindazon aggodalmak, amelyek a hozzáférés szabadsága, az információk hitelessége kapcsán a társadalmi diskurzusban rendre felmerülnek, felértékelik a könyvtárak szerepét. A könyvtárak az egyenlő esélyű hozzáférés elvének szem előtt tartásával költséghatékony módon tudnak lehetőségeket biztosítani mindenki számára, melyre sokaknak egyébként nem lenne módja. A könyvtárak és a könyvtárosok hiteles információs szakemberek, mindazokkal a kompetenciákkal rendelkeznek, amelyek a források között való eligazodásban, az információk értékelésében a felhasználók számára nélkülözhetetlen, gyakorlati segítséget jelentenek.

A programsorozat eredményességét igazolta, hogy az Internet Fiesta adatbázisába összességében a könyvtárak 1.927 programot regisztráltak és valósítottak meg, a rendezvényeken 51.683 fő résztvevőt sikerült megszólítani.

Az Internet Fiesta 2025 – lehetőség mindenkinek programsorozat keretében az Informatikai és Könyvtári Szövetség **ÖtletOutlet** címmel pályázatot hirdetett magyarországi és határon túli nyilvános könyvtárak számára. A pályázat szakmai partnere a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár volt. Olyan magyar nyelvű online edukációs videófelvevételekkel, illetve podcast tartalmakkal lehetett pályázni, melyek online könyvtári szolgáltatásokat; a könyvtárak saját, illetve előfizetett adatbázisait; hasznos applikációkat, digitális eszközöket mutatnak be közérthetően a könyvtárhasználók számára.

2025. március 27-én szakmai zárókonferenciával fejeződött be a 2025. évi Internet Fiesta, amelyet az Informatikai és Könyvtári Szövetség szervezett szakmai partnerével, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral.

A konferenciát *Kovácsné Koreny Ágnes*, a FSZEK főigazgatója nyitotta meg. Köszöntőjében elmondta, hogy mindannyiunk életében ott van az internet, ott vannak az okoseszközök és az online könyvtári szolgáltatások is. A FSZEK például 2024-ben elindította a FSZEK Online keresőfelületét, az e-könyv kölcsönzést a CloudLibrary platformon és biztosítja a Laptopír szolgáltatást otthoni eléréssel. Idén pedig elindítja DSPACE alapon a digitális tartalmakat kínáló Budapest Elektronikus Archívum felületét, a BEA-t. Az Internet Fiesta egyik fontos feladata, hogy ráirányítsa a figyelmet az ilyen és ehhez hasonló könyvtári kezdeményezésekre.

Tózsér Istvánné Géczi Andrea, az IKSZ elnöke megköszönte minden könyvtárosnak azt az innovatív és kreatív munkát, amit azért tettek, hogy mindenki számára egyre érthetőbb legyen az internet világa. Ugyanakkor ez felelősséget is jelent, mert a lehetőségek mellett rá kell mutatni a veszélyekre is.

A konferencia első felében egy panelbeszélgetés foglalkozott az idősor és a digitalizáció kérdéskörével, amelynek apropója a Magyar Telekom és a hazai könyvtárak együttműködésében megvalósuló Netrevalók program volt. A panelbeszélgetést *dr. Holló Márta*, a Magyar Telekom kommunikációs igazgatója vezette. Résztvevők voltak: *Endrei Judit* médiaszemélyiség, a Netrevalók program nagykövete; *Türk Rita* kommunikációs szakértő (Magyar Telekom); *Kovácsné Koreny Ágnes* főigazgató (FSZEK) és *Sikaláné Sánta Ildikó* igazgató (Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár).

A konferencia második felében érdekes előadások színesítették a programot. A kamaszok közösségi média-használati szokásairól hozott sok információt és számadatot *Fóris Alexandra* pszichológus, gyermekvédelmi elemző (Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság). Többek között az NMHH 2024. évi kutatásába kaphattak a résztvevők bepillantást, ahol magukat a 13-16 év közötti fiatalokat kérdezték meg nem csak közösségi média-használati szokásaikról, hanem arról is, hogy mik lehetnek a közösségi média veszélyei. Az eredmények szerint az online bántalmazást, az adatlopást és a fiók feltörést, az álhíreket nevezték meg a fiatalok. Az előadás rávilágított, hogy milyen fontos a digitális tudatosság és a kritikai gondolkodás képességének fejlesztése, vagy éppen a digitális lábnyom csökkentése és ezekben milyen nagy szerepe lehet a könyvtáraknak és mi magunknak is.

Az animációs lehetőségek az irodalmi feldolgozásban, avagy, hogy kerül az animáció a könyvtárszobába címmel *Somorjai-Pálvölgyi Nóra* beszélt az animációról, a vizuális környezetről, ennek fontosságáról, valamint a BABtér Budaörsi Animációs Bázis és Kreatív Térről.

Mantz László kommunikációs tanácsadó, podcaster Inspirációs iránytű a podcastok világához előadása zárta a konferencia második felét. Ebből nagyon sok információt, tanácsot és ötletet kaphattak a résztvevők egy podcast csatorna és egy sorozat elindításához.

A konferenciát az Internet Fiesta 2025 keretében megvalósult sikeres programok és az ÖtletOutlet pályázat eredményhirdetése zárta.

4.4. Kárpát-medencei könyvtárosok konferenciája

A Csemegi Károly Könyvtár az IKSZ partneri együttműködésével immár 18. alkalommal rendezte meg a Kárpát-medencei könyvtárosok konferenciáját, amelynek 2005 óta Csongrád ad otthont. A rendezvény elsődleges célja a határon túli és magyarországi könyvtáros szakemberek közötti testvérkönyvtári kapcsolatok elmélyítése és a közös stratégiai jövőtervezés.

A konferencia szakmai pillérei:

- Kulturális megnyitó: A program a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár elektronikus hangszergyűjteményének kiállításával vette kezdetét.
- Szakmai konzultáció: Az IKSZ vezetősége és a határon túli szervezetek képviselői zártkörű egyeztetést tartottak a szakmapolitikai aktualitásokról.
- Főbb tárgyalt témák:
 - A Kölcsey- és Márai-programok folytatásának lehetőségei.
 - Az NKA pályázati rendszere és a határon túli intézmények bevonása.
 - Az IKSZ jövőbeni támogatási formái a külföldi magyar könyvtári hálózat megerősítésére.

A konferencia az informális kapcsolatépítésnek is teret biztosított, elősegítve a hosszú távú intézményi együttműködések megalapozását.

A szakmai napot Csongrád város polgármestere és az IKSZ elnöke nyitotta meg, majd dr. Szende László (KIM, főosztályvezető) köszöntötte a megjelenteket. A konferencia levezető elnöki tisztét dr. Fodor Péter töltötte be.

Szakmai előadások

- dr. Prószéky Gábor: A magyar nyelv és a mesterséges intelligencia kapcsolata napjainkban Az előadás a neurális hálózatok és a transzformátor-alapú nagy nyelvi modellek (BERT, GPT) fejlődését mutatta be. Az előadó rávilágított a magyar nyelv digitális feldolgozásának eredményeire, valamint a modellek pontatlanságából fakadó jelenlegi kihívásokra.
- Bajnok Tamara: Olvasó Kárpát-medencéért program A Könyvtári Intézet munkatársa a program során alkalmazott legsikeresebb olvasásnépszerűsítő stratégiákat ismertette a résztvevőkkel.
- Roncz Melinda: Állandó könyvtári könyvforgás – gyűjteményszervezés és -átszervezés a Bibliotheca Hungaricában Az előadás a helyhiány kezelésének gyakorlati megoldásait (külső raktár bevonása), valamint a hagyatékok gondozásának és adományozásának folyamatát mutatta be.
- Dr. Szórány Ilona: Az olvasókörök társasága A prezentáció az olvasókörök történeti ívét vázolta fel a kiegyezéstől az 1930-as évek fénykorán át napjainkig, hangsúlyozva a 25 tagegyületet összefogó Olvasókörök Szövetségének közösségmegtartó erejét.
- Varga Éva: House of Europe A kárpátaljai könyvtárak EU-s támogatással megvalósult infrastruktúra-fejlesztését ismerhettük meg, amelynek keretében 21 intézmény újult meg modern informatikai eszközökkel és gyermekbarát berendezésekkel.
- Villám Judit: Könyvtár, ami összeköt A 2011-ben indult szakmai csereprogram mérlege: eddig 178 magyarországi és határon túli könyvtáros épített ki szoros szakmai kapcsolatot a kéthetes programok során.

Délutáni szekcióülések (Workshopok)

A délután folyamán a résztvevők forgószínpadszerűen két párhuzamos szekció munkájába kapcsolódhattak be:

1. Könyvtárban a jó(l)lét – Bednárk-Prokecz Zita (Juhász Erzsébet Könyvtár, Topolya) A szekció a könyvtárak mentális egészségben betöltött szerepére fókuszált. Hat határon túli könyvtáros mutatta be intézménye értékalapú szemléletét, majd játékos foglalkozások keretében a biblioterápia és a közösségi jóllét gyakorlati módszereit próbálhatták ki a jelenlévők.
2. Kézdivásárhelyi szösszenetek – dr. Vántsa Judit (Báró Wesselényi Miklós Városi Könyvtár) A workshop az olvasóvá nevelés módszertanát járta körül. Bemutatásra kerültek a kézdivásárhelyi jógyakorlatok (pl. Milo maci kabala, papírszínház, nyugdíjasklub), amelyek a könyvtárat élő közösségi térként pozicionálják minden korosztály számára.

A szakmai nap kötetlen tapasztalatcserével és állófogadással zárult.

4.5.Országos Könyvtári Napok

104 ezer résztvevő, 1267 könyvtár, 3758 könyvtári program – egy hét álom és valóság határán a könyvtárakban

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2006-tól, immár 18 éve egységes koncepció alapján szervezi az Országos Könyvtári napok eseményeit, minden év októberének első hetében. Az évente változó, de egymásra épülő tematika, a különböző korosztályok eltérő igényeire és érdeklődésére, a bennünket körülvevő gyors változásokra figyelés tette a könyvtári szakma legjelentősebb, legtöbb érdeklődőt megmozgató programsorozatává. *Az országos programsorozat 18 éve alatt 81 212 könyvtári program valósult meg, amelyen 3 196 017 fő vett részt.* Minden elfogultság nélkül állíthatjuk, hogy az Országos Könyvtári Napok úgy tartalmában, logisztikájában, mint szervezettségében, dokumentálásában, promotálásában, a könyvtárak egyidejű cselekvésében ilyen nagyságrendben nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi mezőnyben is egyedülálló. 18 év alatt nagymértékben hozzájárult a könyvtárak megújulásához, innovációjához, az együtt gondolkodás, együttműködés, a közös és egyéni felelősségvállalás tapasztalatainak megszerzéséhez, a közös sikerek örömeinek megéléséhez.

Az Országos Könyvtári Napok programsorozatát 2025. október 6-12. között ismételtelen megrendeztük. A könyvtárak országos összefogással megvalósuló eseményeit az elmúlt évtizedekben a Nemzeti Kulturális Alap szakkollégiumai támogatták. 2025-ben sajnálatos módon a Közgyűjtemények Kollégiuma kiírásai nem adtak lehetőséget pályázat beadására. Az előző évi elégedettségmérések azonban kellő visszajelzést adtak számunkra arról, hogy az országos szakmai összefogással megvalósuló kampányra szükség van. Így az Informatikai és Könyvtári Szövetség ez évben is biztosította az Országos Könyvtári Napok kereteit: egységes online felületet, témajavaslatokat, egységes arculatot. A korábbi években megszokott reklám- és nyomdai anyagok, az egyes programelemek támogatására sajnos nem volt lehetőségünk. A 2025. év kampányhétének szlogenjének és témájának – a kollégák előzetes javaslatai alapján – *„Álom és valóság. Lehetséges világok”* – címet adtuk. A programok 6 főbb témakör köré szerveződtek: legnépszerűbb téma volt a „Lelki egyensúly és annak keresése” 1055 programmal, ezt követte az „Utazás térben és időben” 1028 programmal, majd a „Barangolás az írói fantázia világában” 909 programmal. További témák voltak még: Jóslat és figyelmeztetés a népmesék világában (393 program), Realizmus és futurizmus (200 program), Sci-fi, űrutazás (141 program). A témaválasztás sikerét igazolta, hogy az Országos Könyvtári Napok honlapjára regisztrált programok sokszínűsége nem ismert határt:

Sok könyvtárban szerveztek Olvasási Kihívást: *„Álomutazás a könyvekkel”*, amely írói, versírói és képzőművészeti pályázat volt gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt, ahol az *„Álom és valóság”* témát dolgozhatták fel. Ennek része volt az *„Ébren álmodók”* alkotópályázat. A legjobb alkotásokból online és/vagy fizikai kiállítás is rendeztek. *„Álomfejtés a könyvtárban”* címmel több helyen zajlottak pszichológiai előadások és workshopok az álmok jelentőségéről, az álomfejtésről, vagy az álom motívumáról az irodalomban. Virtuális könyvtárakat, irodalmi helyszíneket, vagy akár könyvek alapján készült VR-élményeket próbálhattak ki az érdeklődők a *„Virtuális valóság és a könyvek”* témában. *„Mesék és mítoszok az álmokról”* címmel interaktív mesefoglalkozások, bábelőadások szóltak álmokról, tündérekéről, mitológiai lényekről a legkisebbeknek, s mellettük buzgón készültek a kézműves álomszövők, színes álmofogók.

Nem hiányozhattak a programok közül az irodalmi kávéházak, felolvasó estek sem, amelyek az *„Ébredj fel!”* szlogen mögé sorakoztak fel. Kortárs írók, költők az álom és valóság témájához kapcsolódó műveikből olvastak fel, beszélgettek a témáról vagy a helyi tehetségek mutatták be saját alkotásaikat.

Nagy örömmel foglaljuk össze az eseménysorozat eredményeit: egy hét alatt az ország 1082 településén, 1257 intézményben 3726 könyvtári program valósult meg, amelyen 88.288 fő vett részt, köztük 36.136 fő 14 év alatti gyermek.

Kiemelkedően fontosnak tartjuk, hogy a könyvtárosok egy héten át olyan lehetőségeket kínáltak látogatóiknak, partnereiknek, amelyek – a meglévők megerősítése mellett – újabb és újabb korszerű könyvtári szolgáltatást népszerűsítettek. Jó alkalom volt a programsorozat arra is, hogy gazdagítsa a könyvtárak, a könyvtárosok szakmai-emberi kapcsolatait. Megerősítettek bennünket a könyvtárosok visszajelzései, melyből egyet választottam ki zárásként:

„Köszönjük, hogy ismét vállaltatok a szervezést, és ismét megmutathattuk ország-világ számára, hogy fontosak vagyunk, folyamatosan megújulunk, haladunk a korrallal és szívesen dolgozunk azért a közösségért, amelyet szolgálni vagyunk hivatottak. És ez soha nem lesz pénz kérdése, amíg vannak a könyvtárügy iránt elkötelezett munkatársak.”

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK 2025

Köszönjük a kiváló tematikát, amire szuper programokat lehetett szervezni!

Én úgy gondolom az OKN igenis ránk irányítja a figyelmet, szép hagyomány, és úgy látom, jó irányba kezdett megújulni ez az egész kezdeményezés.

Motiváló számunkra, hogy az Informatikai és Könyvtári Szövetség támogatása és biztatása mellett dolgozhatunk.

Rendkívül színes hetem volt az olvasóimmal! Az idei Országos Könyvtári Napok befejeződtek és én várom a jövő évit.

Köszönjük, hogy (...) ismét megmutathattuk ország-világ számára, hogy fontosak vagyunk, haladunk a korrallal és szívesen dolgozunk azért a közösségért, amelyet szolgálni vagyunk hivatottak. És ez soha nem lesz pénz kérdése, amíg vannak a könyvtárügy iránt elkötelezett munkatársak.

Köszönjük az IKSZ támogatását, ami nem csak pénzügyi lehet!

IKSZ
INFORMATIKAI ÉS
KÖNYVTÁRI SZÖVETSÉG

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK 2025

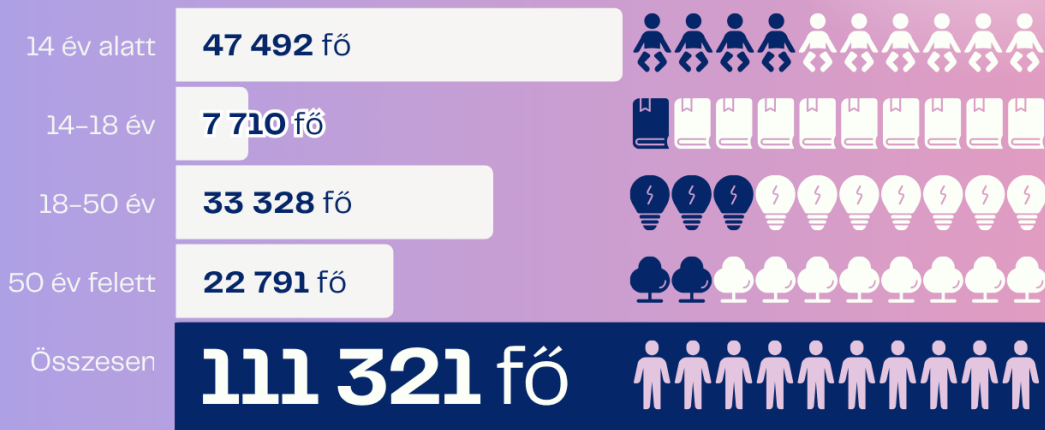
Program
3762

Könyvtár
1268

Sajtó-
megjelenés
Online: **143**
Nyomtatott: **36**

AZ OKN PROGRAMOK RÉSZTVEVŐI:

4.6. A KönyvtárMozi

2015. október 5-én tíz éve volt, hogy az Informatikai és Könyvtári Szövetség új szolgáltatást kínált a kistéleplésen élők számára. A széleskörű partnerségen alapuló KönyvtárMozi - kiemelve a Kecskemétfilm Kft, a Nemzeti Filmintézet Filmarchívuma, a Nemzeti Audiovizuális Archívum szerepvállalását- meghatározó a magyar filmművészet értékeinek közvetítésében.

Az egy évtized alatt 717 filmből válogatva, több mint 21 ezer vetítésen, 337 ezer érdeklődő vett részt, ami mindenképpen bizonyítja a KönyvtárMozi eredményességét. Mivel ez a szolgáltatás csak az 5500 lakos alatti településeken érhető el a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer könyvtári tagjainak, hiánypótló a kistéleplésen élők számára. Különösen fontos a KönyvtárMozi közösségteremtő ereje, a közös élmény feldolgozásának, megbeszélésének lehetősége. A gyerekeknek, akik a résztvevők 70 %-át jelentik, nemcsak szórakozási, hanem nagyon fontos tanulás támogatási lehetőség is.

A KönyvtárMozi működéséhez indulása óta a Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatása elengedhetetlen fontosságú. 2025-ben volt az első év, hogy a szolgáltatást koordináló Informatikai és Könyvtári Szövetség - hasonlóan más programjaihoz - egyetlen pályázatot sem nyújthatott be az NKA-hoz kiírás hiányában. Így elmaradt sajnós a jubileum megünneplése, de a létfontosságú szakmai napok, továbbképzések megszervezése is, ami nagy veszteség.

2025-ben 2333 alkalommal volt vetítés a KönyvtárMoziban, amelynek 37.843 regisztrált résztvevője volt (3.4 % növekedés). Ebből 27.608 gyerek, 7044 felnőtt és 3191 nyugdíjas (közel 11%-os növekedés) látogató volt. A vetítéseket - különösen a gyerekek körében - továbbra is színes, gazdag közösségi programok kísérik, értékes tanulást támogató foglalkozásokra kerül sor.

Jelenleg 806 film van aktív státuszban, amelyből 428 filmet vetítettek 2025-ben legalább egyszer. A legnagyobb érdeklődés ebben az évben is az animációs filmek iránt mutatkozott (70.7 %), de a felújított digitális filmek is kedveltek voltak. 25.1 %-ra nőtt a Nemzeti Filmintézet részesedése a vetitésekben. Ezúttal is többen választottak ismeretterjesztő és dokumentum filmeket (NAVA 2.7%, Dunatáj 0.9%)

TOP 20 - legtöbbet vetített film 2025-ben:

Vuk – digitálisan felújított film	39
Szaffi – digitálisan felújított film	35
Vízipók csodapók I/1. Búcsú a csigaháztól	33
Magyar népmesék 1. - A kismalac és a farkasok	32
Magyar népmesék 2. - A csillagszemű juhász	27
Vízipók csodapók I/2. Légnadrág	26
A Négyszögletű Kerek Erdő - Maminti, a kicsi zöld tündér	24
Magyar népmesék 1. - A só	23
Magyar népmesék 5. - A kőleves	23
Magyar népmesék 6. - Az aranyszőrű bárány	23
Magyar népmesék 8. - Szóló szőlő, mosolygó alma, csengő barack	23
Lúdas Matyi	22
Magyar népmesék 1. - A kicsi dió	21
Magyar népmesék 4. - A mezeinyúl és a sündisznó	21
Cigánymesék - A kovács és az Isten	20
Cigánymesék - A Nap és a Hold története	20
Cigánymesék - Hogyan lett az ember	19
Cigánymesék - Valaha madarak voltunk	19
Kormos mesék - A fecske meg a szalmaszál	19
Magyar népmesék 1. Az égig érő paszuly	19

A TOP 20-as listában élre tört a Vuk és a Szaffi, több film bent maradt a listában, de helyet változtatott. Nyolc esetben új filmek kerültek a rangsorba, amiben különösen örvendetes négy új cigánymese népszerűsége.

2025-ben a legtöbbet vetítő települések:

Ebben az évben 228 településen volt legalább egyszer vetítés, amely némi visszaesést mutat. Viszont sokan egészen komoly eredményekkel elérték, hogy az összesen teljesítménye még növekedett is a KönyvtárMoziak.

Harc	94	Tolna
Rábagyarmat	72	Vas
Pecöl	66	Vas
Katymár	52	Bács-Kiskun
Bölcske	51	Tolna
Dunaszentgyörgy	50	Tolna
Cibakháza	44	Jász-Nagykun-Szolnok
Csabrendek	32	Veszprém
Jobbágyi	32	Nógrád
Tataháza	29	Bács-Kiskun
Maroslele	27	Csongrád-Csanád
Madocsa	25	Tolna
Mezőfalva	25	Fejér
Hegyfalu	24	Vas
Vát	24	Vas
Cák	22	Vas
Pusztadobos	22	Szabolcs-Szatmár-Bereg
Táplánszentkereszt	22	Vas
Baracs	21	Fejér
Hőgyész	21	Tolna

Ezúttal is a Tolna megyei Harc településen volt a legtöbb alkalommal KönyvtárMozi, de dobogós helyre került a Vas megyei Rábagyarmat és Pecöl is.

Egyre több helyen ismerik fel a könyvtárosok, hogy milyen sokféle alkalommal van lehetőség egy-egy programot a filmekre építeni, így válik rendszeressé a KönyvtárMozi.

2025-ben a megyék sorrendje vetítésszám szerint:

Vas	582
Tolna	379
Bács-Kiskun	316
Fejér	134
Csongrád-Csanád	132
Nógrád	117
Veszprém	112
Zala	110
Szabolcs-Szatmár-Bereg	107
Hajdú-Bihar	71
Borsod-Abaúj-Zemplén	51
Jász-Nagykun-	50
Baranya	46
Heves	41

Somogy	29
Komárom-Esztergom	28
Békés	20
Pest	8

Továbbra is nagy különbségek vannak az egyes vármegyék között. Nem változott az élen a megyék sorrendje, de az ötödik helyre felzárkózott Csongrád-Csanád megye. Vas megye 20%-kal növelte az első helyen a vetítései számát, ami nagyon örvendetes.

Változatlanul a NAVA és az IKSZ közösen biztosítja a működéshez szükséges technikai feltételeket, ami a legkisebb településen is lehetővé teszi a korszerű digitális szolgáltatást. A Nemzeti Filmintézet Filmarchívuma folyamatosan biztosítja a digitálisan felújított filmeket. Nem csak a szolgáltatásokért kell köszönetet mondanunk mindkettőjüknek, hanem azért is, mert az általuk nyújtott filmek vetítése után az Artisjusnak járó jogdíj kifizetést ismét átvállalták. A KönyvtárMozi csak széleskörű összefogással tud működni, így minden partnerünket köszönet illeti meg. Nagyon fontos, hogy az IKSZ a jövőben is mindent megtegyen annak érdekében, hogy a kistéleplési könyvtárak igyekezetükkel, elkötelezettségükkel megőrizzék ezt a lehetőséget az emberek számára a vármegyei könyvtárak koordinálásával.

A KönyvtárMozi 2025-ben is teljesítette kulturális misszióját a kistélepléseken, amiért köszönet minden közreműködő könyvtárosnak, filmszerető résztvevőnek.

Összeállította: Ramháb Mária, projektfelelős

4.7. Netrevalók

A Netrevalók a Telekom és az Informatikai és Könyvtári Szövetség közös programja. Amíg az okoseszközök és az online világ használata az idősök számára sok nehézséget okozhat, addig a fiataloknak ez természetes. A Telekom Netrevalók programjában „összehozták” a két generációt, és a fiatalok segítségével az idősök megtanulhatják az internet biztonságos és egyszerű használatát. Budapesten 2023 novemberétől a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral partnerségben Netrevalók néven szervezték a programokat városszerte 24 könyvtárban. A résztvevők a havonta szervezett foglalkozásokon bármilyen internethasználattal kapcsolatos kérdéssel érkezhettek, de adott hónapban, meghatározott témával is készültek. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a Magyar Telekom Nyrt. Együttműködési megállapodás keretében a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár mintaprojektje alapján országos hatókörűvé szélesítettük a program megvalósítását.

5. KONFERENCIÁK, SZAKMAI NAPOK

5.1. Offline könyvtári trendek. Cegléd, szakmai nap

„Offline könyvtári trendek” címmel 2025. május 26-án Cegléd adott otthont az Informatikai és Könyvtári Szövetség, valamint a Ceglédi Városi Könyvtár által szervezett országos szakmai konferenciának.

A városháza dísztermében tartott eseményen számos hazai és határon túli könyvtár képviseltette magát. Az esemény résztvevőit Hegedűs Ágota alpolgármester asszony, Tőzsér Istvánné az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke, valamint Kabdebó-Ladik Livia igazgató köszöntötte.

A konferencia fő témája a könyvtár közösségi szerepe, az olvasás, mindenekelőtt az olvasókörök, az olvasásra épülő foglalkozások jelentősége volt, előadások és műhelymunkák keretében. Előadóink körében üdvözölhettük Dr. Szeptelszky Zsuzsanna szociálpszichológust, a Károli Gáspár Református Egyetem adjunktusát, Dr. Papp János Tamást, a Pázmány Péter Katolikus

Egyetem adjunktusát, kutatási szakértőjét, valamint Dr. Senkei-Kis Zoltánt, az Eötvös Loránd Tudományegyetem adjunktusát.

Az előadásokat követően a találkozó műhelymunkákkal folytatódott, melynek keretében olvasóklubon, játékos gyermekfoglalkozáson, és irodalomterápiás olvasókör bemutatásán vehettek részt vendégeink. A foglalkozásokat Székelyné Nagy Zsuzsanna magyar nyelv és irodalom szakos tanár, könyvtári önkéntes, Kabdebó-Ladik Livia irodalomterapeuta, igazgató és Szabó Valéria gyermekkönyvtáros tartotta.

A szakmai napot rövid városismereti séta zárta Szilaj Anikó helyismereti könyvtáros kollégánk közreműködésével.

5.2. Babaolvasó szakmai nap. Szombathely

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség és a szombathelyi Berzsényi Dániel Könyvtár 2025. június 25-én nagyszabású és rendkívül eredményes szakmai napot tartott „Babaolvasó” címmel. A rendezvény célja a legkisebbek (0-3 éves korosztály) olvasóvá nevelésének módszertani támogatása és a jó gyakorlatok megosztása volt.

A nap folyamán a résztvevőknek lehetőségük nyílt megtekinteni a könyvtár gyermekrészlegét és a különleges Marék Veronika kiállítást. A rendezvényt Dr. Baráthné Molnár Mónika könyvtárigazgató, Putz Attila önkormányzati képviselő és Tózsér Istvánné Géczy Andrea, az IKSZ elnöke nyitotta meg, hangsúlyozva a korai fejlesztés és a könyvtári közösségépítés fontosságát.

Az előadások sorát a házigazda könyvtár nyitotta: Bozzai Judit és Zsigri Mária mutatták be a Berzsényi Dániel Könyvtár saját, „Nem lehet elég korán kezdeni” elnevezésű gyakorlatát. Ezt követte a kőszegi könyvtár baba-mama játszóházának bemutatása Kissné Rentkó Zsuzsa tolmácsolásában. A délelőtt egyik kiemelt előadója Kerekes Valéria (ELTE TÓK) volt, aki tudományos, mégis gyakorlatias megközelítéssel beszélt a mesélés és a játék szoros kapcsolatáról.

Az ebédszünet után a terület komplexitását jelezve Iker Gabriella óvodaigazgató a szombathelyi Benczúr Gyula Utcai Óvoda tapasztalatait osztotta meg, míg Mórítz Márta gyermekpszichológus és meseterapeuta lélektani oldalról világított rá a korai mesélés pótolhatatlan szerepére. A bicskei „Babaolvasó” program sikereit Takácsné Endrédi Beáta mutatta be, bizonyítva, hogy a könyvtári környezet milyen erős alapokat adhat a 0-3 évesek fejlődéséhez.

A nap zárásaként a résztvevők a Mesebolt Bábszínház világába nyerhettek betekintést. H. Nagy Katalin alapító igazgató a kifejezetten 1-4 éveseknek szóló előadások sajátosságairól beszélt, majd a résztvevők megtekinthették *A kíváncsi kiscsikó* című darabot. Végezetül Prikazovics Ferenc igazgatóhelyettes a kulturális intézmények közötti partneri együttműködés fontosságát és lehetőségeit vázolta fel.

A szakmai nap bebizonyította, hogy a könyvtáros szakmában óriási az igény a legkisebbeknek szóló módszertani tudásra. A rendezvény nemcsak elméleti tudást, hanem azonnal hasznosítható, gyakorlati ötleteket és új szakmai kapcsolatokat is adott a résztvevőknek, tovább erősítve a „babaolvasó” mozgalom hazai bázisát.

5.3. AZ IKSZ BEMUTATKOZÁSI LEHETŐSÉGEI AZ ELMÚLT IDŐSZAKBAN

5.3.1. Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezete

Közgyűléssel egybekötött szakmai nappal kezdte az évet január 27-én a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Békés Megyei Szervezete. A szakmai programot Rostás Norbert, a KIM Könyvtári és Levéltári Főosztály minisztériumi referensének, Bajnok Tamara, a Könyvtári Intézet osztályvezetőjének és Tózsér Istvánné Géczy Andrea, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnökének előadása tette teljessé. Az MKE Békés Megyei Szervezete közgyűlésének a Békés Megyei Könyvtár adott otthont.

5.3.2. Összefogás Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében

Összefogás Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében címmel szerveztek szakmai napot 2025. február 17-én a vármegyében dolgozó kollégák számára a Versegly Ferenc Könyvtárban.

A délelőtt során Rostás Norbert (Kulturális és Innovációs Minisztérium Kultúráért Felelős Államtitkárság Közgyűjteményi Főosztály Könyvtári referens) az ágazati aktualitásokról beszélt. Majd Tózsér Istvánné Géczi Andrea (Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke) az összefogás erejéről, OKN eredményeiről tartott előadást.

Öt követte Papp László informatikus webfejlesztő, aki az A.I. világába kalauzolta el a hallgatóságot, gyakorlati feladatokkal mozgatta meg a kollégákat.

Az ebédszünetben Máté Ágnes (állománygyarapítási és feldolgozó osztály, osztályvezető) tartott tárlatvezetést Évszázadok könyvkincsei c. kamarakiállításán. Délután pedig Dr. Baracsi Katalin internetjogász az internet hatásairól, hogyan hat a mindennapjainkra, avagy mit érdemes tudnia egy könyvtárosnak címmel tartott lebilincselő előadást.

5.3.3. A jövő könyvtára. konferencia, Székelyudvarhely

2025. augusztus 28-29-én került sor Székelyudvarhelyen „A jövő könyvtára” című nemzetközi szakmai konferenciára, amelyet 2018 óta szerveznek meg évenként, célja intézmények bemutatása, szakmai tevékenységek ismertetése, valamint a könyvtárak előtt álló, jelen- és jövőbeli kihívások megbeszélése mellett a Kárpát-medencei magyar könyvtárosok közötti kapcsolatépítés, kapcsolattartás.

Az idei konferencia aktuális témáinak bemutatását külföldi meghívottak és hazai szakemberek vállalták. A rendezvényre szövetségünk is meghívást kapott, Tózsér Istvánné, elnök és Farkas Márta, titkár mellett az Elnökség és a Felügyelő Bizottság tagjai is részt vettek az eseményen. Gratulálunk a szervezőknek és köszönjük szépen a meghívást!

5.3.4. Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének vándorgyűlése

A romániai magyar könyvtárosok legnagyobb és legfontosabb rendezvénye a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének (RMKE) évente megrendezett vándorgyűlése, amely 2025. október 9-én és 10-én Kézdivásárhelyen zajlott a Báró Wesselényi Miklós Városi Könyvtár szervezésében. Az eseményen szövetségünk képviselőjében Tózsér Istvánné, elnök és Farkas Márta, titkár vett részt. Tózsér Istvánné elnök A közgyűjtemények társadalmi szerepvállalása – az IKSZ mint civil szervezet című előadásában kiemelten foglalkozott olyan fontos társadalmi kérdésekkel, amelyekre a válasz a könyvtárhasználatban rejlik, például a lakosság digitális ismereteinek bővítésében nyújtott segítség, írás-olvasási nehézségek kiküszöbölése, közszolgáltatások digitalizálása, vidékfejlesztés, a klímatudatosság és környezetvédelem népszerűsítése, esélyegyenlőség, család, egészségnevelés és -tudatosság, elidegenedés, magányosság stb. Mindezekre konkrét példákat, módszereket mutatott a könyvtárosoknak. Gratulálunk a szervezőknek és köszönjük szépen a meghívást!

6. PÁLYÁZATI AKTIVITÁS

Mélyen aggályos és szakmailag indokolatlan az újjáalakult NKA Közgyűjtemények Kollégiumának azon döntése, amellyel a 2025-ös évben gyakorlatilag elzárkózott a civil szakmai szervezetek támogatásától. Ez a rendszerszintű elutasítás nem csupán egy adminisztratív döntés, nem magyarázható kizárólag a forráshiánnyal – hiszen a társszakmák szakmai szervezetei (múzeumi és levéltári terület) részesültek támogatásban - hanem a hazai könyvtáros

szakma legfontosabb érdekérvényesítő és közösségszervező erejének tudatos gyengítése, mely nem kizárólag az IKSZ-et, hanem más országos szakmai szervezeteket is hátrányosan érintett. Míg korábban a Szövetség olyan nagy ívű, több tízmilliós költségvetésű projekteket koordinált sikerrel, mint az Országos Könyvtári Napok, az Internet Fiesta, a Kárpát-medencei Könyvtárosok Találkozója, a KönyvtárMozi program, könyvtárszakmai műhelynapok - a támogatások megvonásával ezek megszervezése szinte lehetetlenné vált. Szövetségünk a Bethlen Gábor Alapítvány sikeres pályázatai révén tud működni és a Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciájának megszervezésére forrásokat biztosítani, melyért ezúton is köszönetet mondunk. A forráshiány ellenére tagkönyvtáraink önkéntes kiállása példaértékű: köszönjük, hogy csatlakozásukkal megerősítették az Országos Könyvtári Napok értékeit és bizonyították az összefogás erejét. A Közgyűjtemények Kollégiumának elzárkózása nem csupán az Informatikai és Könyvtári Szövetséget hozta méltatlan helyzetbe, hanem közvetve a könyvtárhasználók százait is megfosztja a minőségi, országos koordinációval megvalósuló kulturális tartalmaktól. A civil szféra ilyen mértékű figyelmen kívül hagyását súlyos szakmai hibának tartjuk.

	Pályázat megnevezése	Elnyert összeg
Nemzeti Kulturális Alap Könyvtárak és Levéltárak Kollégiuma	26. Internet Fiesta megrendezésére Program kezdete-vége: 2024-09-01 - 2025-08-31.	2.485.740,- Ft
Bethlen Gábor Alapítvány	Az Informatikai és Könyvtári Szövetség működési költségeinek támogatására Program kezdete-vége: 2024-04-01 - 2025-03-31.	1.400.000,-Ft
Bethlen Gábor Alapítvány	Az Informatikai és Könyvtári Szövetség működési költségeinek támogatására Program kezdete-vége: 2025-04-01 - 2026-03-31.	1.000.000,-Ft

7. TAGOZATI BESZÁMOLÓK

7.1. Vármegyei könyvtári tagozat beszámolója 2025.

Tagozatvezető:

Gacov Katalin

A tagozat létszáma 18

Szakmai tevékenység:

2025. január 29-30. között Tatabányán, a József Attila Könyvtárral szerveztük a **Változások a könyvtárak életében** című szakmai konferenciát.

A két napos tanácskozás célja volt egy új közkönyvtári stratégia megfogalmazása. Főbb programpontok:

- A jövő alakítása korlátok között: Stratégiai gondolkodás vezetőknek Előadó: Gazdag Gergely, Stratégia és innováció szakértő, vezetői mentor, Vendégoktató és tutor: Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapesti Corvinus Egyetem, International Business School, University of Oxford, Said Business School"
- Könyvtári trendek a 21. századi változó világban – nemzetközi kitekintés Előadó: Gerencsér Judit, elnök, Magyar Könyvtárosok Egyesülete, általános főigazgató-helyettes, Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ, Országos Széchényi Könyvtár

- Műhelymunkák:
Közkönyvtárak 2030: vízió megfogalmazása – Miszler Tamás
Értékválasztás külső szemmel – Mikolasek Zsófia
SWOT – Sikaláné Sánta Ildikó, Genczinger Ildikó
- Felelős foglalkoztató – Előadó: Tózsér Istvánné Géczi Andrea
- Honnan indultunk ...és merre tartunk? – Családbarát intézkedések a Katona József Könyvtárban. Előadó: Bene-Kovács Márta, könyvtárszakmai főosztályvezető
- Családbarát szolgáltatóhely – Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Könyvtár
- Műhelymunka - Célok meghatározása – Tózsér Istvánné Géczi Andrea

A konferencia eredményeként elkészült a váza a közkönyvtári stratégiának, melyen az év során a városi könyvtárak bevonásával dolgozott az IKSZ. A végleges Stratégiai Terv Ajánlás 2026-2030 időszakra 2026. elejére készült el. Elérhető az IKSZ honlapján: <https://ikszkonyvtarak.hu/strategiai-terv-ajanlas/hirek/>

Tagozati értekezlet:

2025.12.09. Budapest, FSZEK, Ötpacsirta Szalon
25 fő részvételével (igazgatók, helyettesek)

Témák:

1. Könyvtári Kihívás nyerteseinek beszámolója:
Vas Gábor Tamás és Tózsér Istvánné: Digitalizált tartalmak elérése a Bródy Sándor Könyvtár gyűjteményében
Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet: Élmény + Közösség + Könyvtár = Kihívás
Tomasovszki Anita: Kihívás az MZSK-ban - önmagunk kihívása
2. Zöldkönyvtárak partnerkapcsolati együttműködése
3. Könyvtári kihívás megvitatása
4. Állami finanszírozás emelése
5. Stratégiai ajánlással kapcsolatos kérdések
6. Béremelés kérdése

Egyéb tevékenységek:

A tagozat kezdeményezésére decemberben elkészült a levél, amelyben kértük az állami támogatás emelését, Tózsér Istvánné Géczi Andrea elküldte Dr. Hankó Balázs Kultúráért és innovációért felelős miniszternek (válasz nem érkezett).

A tagozat éves működésére jellemző volt a személyes találkozókon túl az aktív online kommunikáció a levelezőlistán keresztül. Az aktuális információk átadása, egyes kérdések megvitatása ezen a csatornán keresztül történt.

A tagozat aktívan segítette a vármegyékben lévő egyéb tagkönyvtárakkal a kapcsolattartást, a közgyűléseken való részvételt, elvégezte az elérhetőségi adatok aktualizálást.

Az IKSZ közgyűlésein és a kibővített vezetőségi üléseken részt vett a vármegyei könyvtári tagozat tagozatvezetője is. A vezetőségében és az ellenőrző bizottságban folyamatosan elláttuk az aktuális feladatokat.

Szolnok, 2026. 04. 24.

Gacov Katalin

7.2. Tudományos, Szakkönyvtárak és Civil Könyvtárak Tagozatának 2025. évi munkájáról

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség Tudományos, Szakkönyvtárak és Civil Könyvtárak tagozata a 2025. év folyamán is igyekezett aktívan részt venni a szövetség munkájában. Az elnökségbe két fő szavazati jogú tag rendszeresen részt vett az elnökség ülésein, és tájékoztatták a tagokat az aktuális programokról, problémákról, egyéb kérdésekről. A tagintézmények képviselői állandó kommunikációs kapcsolatban vannak egymással.

A tagozat könyvtári csatlakoztak az IKSZ nagy országos rendezvényeihez, mint az Internet Fiesta vagy az Országos Könyvtári Napok: hagyományos könyvtári programok (előadások, tréningek, képzések), webináriumok, online közvetítések. Az előző évekhez képest nagyobb számú tagintézmény vett részt ezeken a programokon, több programmal, több központi támogatással. Állandó résztvevői vagyunk – könyvtártípustól függően – a Múzeumok Éjszakája, illetve a Kutatók Éjszakája programsorozatnak. Több könyvtárunk is szervez önállóan – a szakkönyvtár profiljába vágó – programokat, sorozatokat, helyet adunk könyvbemutatóknak, rendezvényeknek, kiállításoknak, állandó (gyermek- és felnőtt foglalkozásoknak), igyekeznek adott területről minél több embert bevonni ezek révén a könyvtárba.

Humán erőforrás-gondok: a krónikus munkaerőhiány, ahogy évek óta, változatlanul probléma.

A tagintézmények élén történt személyi változásokat leköveztük, az éves adategyeztetések megtörténtek. Tavasszal új tagintézményekkel bővült a tagozat: a Gál Ferenc Egyetem Könyvtára jelezte belépési szándékát. Ez tkp. 4 könyvtárat takar 1 név alatt (GFE Teológiai Könyvtára – Szeged, GFE Szarvasi Könyvtára, GFE Gyulai Könyvtára, GFE Békéscsabai Könyvtára). Nyáron pedig csatlakozott hozzánk a Hagyományok Háza szervezeti egységként nyilvános szakkönyvtárként működő Martin György Szakkönyvtár.

2025. május 14-én megtartottuk az éves szokásos szakmai napunkat. Az alkalmon bemutatkozott tagtársunk, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár. (Budapest, I. kerület, Attila út 93.)

A tagozat igyekszik – formális és informális keretek között egyaránt – nyitni és szakmai együttműködésre törekedni más szervezetekkel, más tagozatokkal, szekciókkal.

Budapest, 2026. 04. 29.

Dr. Kötél Emőke
tagozatvezető

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség szakmai munkája folyamatos, és 2025-ben is eredményes évet zárt. Megőrizte tagságát, segítette a könyvtárak tájékozódását, szakmai útmutatást, jogi tanácsokat nyújtott adott kérdésekben.

Sikeresen fogta össze az országos programokban a legkisebb településtől a fővárosig mindazon könyvtárakat, akik fontosnak tartották, hogy részt vegyen a közös programokban, hozzájáruljanak ezzel is a szakma megerősítéséhez, az emberek tájékoztatásához, boldogulásához. Köszönet mindazoknak, akik hittek abban, hogy a könyvtárosság egy olyan korszerű közszolgáltatás, amely alapvetően hivatás, és ezért tettek is nap mint nap hozzáértéssel, elkötelezettséggel, egymás segítségével az emberek javára, örömére.

Eger, 2025. április 30.

Tózsér Istvánné
Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke